

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра фінансів та банківської справи**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Основи оцінки вартості підприємства»
на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 7 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Фінанси і кредит»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Прізвище, ім'я та по-батькові НПП, який веде дану дисципліну	Сидоренко-Мельник Ганна Миколаївна
Науковий ступінь і вчене звання	к.е.н., доцент
Посада	доцент кафедри фінансів та банківської справи
Контактний телефон	+38-050-405-72-00
Електронна адреса (або персональний сайт)	sidorenkomelnik.gan@gmail.com
Дні занять:	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації:	http://www.fin.puet.edu.ua/
Сторінка дистанційного курсу:	https://el.puet.edu.ua

Опис навчальної дисципліни

Мета	формування у студентів системи спеціальних теоретичних знань щодо оцінки вартості підприємств та організацій різних форм власності та професійних компетентностей щодо збору, обробки, аналізу інформації, яка використовується для здійснення оцінки об'єктів.
Тривалість	3 кредити ЄКТС / 90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: тестування, виконання завдань самостійної роботи, виконання поточних модульних робіт Підсумковий контроль: ПМК.
Базові знання	Наявність знань з фундаментальних та професійно орієнтованих дисциплін «Основи фінансів», «Інвестування», «Фінансова статистика», «Методика пошуку та обробки інформації у сфері фінансів»
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання (ПР 1, ПР 2..).	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач (ЗК 1 ..., СК 1)
ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	ЗК10. Здатність працювати у команді.
ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.	СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування і брати відповідальність за них.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
МОДУЛЬ 1 «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»		
1. Теорія оцінки. Основні поняття, цілі та принципи оцінки підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань: 1. Генезис теорії оцінки. 2. Методологічні аспекти оціночної діяльності. 3. Необхідність і значення оціночної діяльності в ринковій економіці. 4. Основні проблеми та тенденції розвитку оціночної діяльності в Україні. 5. Визначення мети оцінки та її взаємозв'язок з вартістю об'єкта оцінки.
2. Основи нормативно-правової бази процесу оцінки вартості підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Законодавче регулювання оціночної діяльності за кордоном (вибрати країну). 2. Міжнародні стандарти оціночної діяльності. 3. Європейські сертифікати оцінки та кодекс оцінювача.

		4. Права та обов'язки експерта – оцінювача, вимоги щодо виконання оціночних робіт. 5. Удосконалення регулювання оціночної діяльності в Україні.
3 Інформаційне забезпечення процесу оцінки вартості підприємства. Регламентація діяльності експертів-оцінювачів вартості підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Розвиток оціночної діяльності в Україні. 2. Особливості оціночної діяльності в сучасних умовах господарювання. 3. Система інформаційного забезпечення процесу оцінки в умовах ринку та проблеми її формування. 4. Організація інформаційного забезпечення процесу оцінки та порядок формування звіту про оцінку. 5. Організація інформаційного забезпечення процесу оцінювання потенціалу підприємства. 6. Організація інформаційного забезпечення процесу оцінки виробничих підприємств.
МОДУЛЬ 2 «МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»		
4 Основні підходи та методи оцінки вартості підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Теоретичні аспекти оціночної діяльності. 2. Формування методологічної бази оціночної діяльності. 3. Проблеми підбору підприємств – аналогів на вітчизняному ринку оцінки об'єктів. 4. Зарубіжний досвід використання основних методів оцінки підприємств при здійсненні оціночної діяльності. 5. Основні етапи та порядок проведення процесу оцінки 6. Особливості оцінки великих підприємств. 7. Порядок оцінки державних підприємств. 8. Зарубіжний досвід формування обліково - аналітичного забезпечення процесу оцінки. 9. Досвід вітчизняного ринку оціночної діяльності щодо визначення різних видів вартості об'єктів.

5 Методичні основи оцінки ринкової вартості нерухомого майна	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Проблеми оцінки цілісних майнових комплексів. 2. Особливості оцінки при проведенні приватизації об'єктів. 3. Особливості оцінки майна підприємств різних галузей. 4. Необхідність оцінки історичних та унікальних об'єктів нерухомого майна. 5. Порядок визначення вартості об'єктів рухомого и нерухомого майна в залежності від мети оцінки. 6. Зарубіжний досвід оцінки об'єктів нерухомості.
6 Методичні основи оцінки ринкової вартості рухомого майна	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Особливості оцінки рухомого майна підприємств різних галузей. 2. Необхідність оцінки історичних та унікальних об'єктів нерухомого майна. 3. Порядок визначення вартості об'єктів рухомого майна залежно від мети оцінки. 4. Зарубіжний досвід оцінки об'єктів рухомого майна.
7 Методичні основи оцінки фінансових активів та зобов'язань підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування/	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Особливості оцінки нематеріальних активів. 2. Порядок оцінки дебіторської заборгованості. 3. Цінні папери, як об'єкт оцінки. 4. Взаємозв'язок ринкової вартості цінних паперів та їх ринкової ціни. 5. Визначення ринкової вартості облігацій. 6. Зарубіжний досвід оцінки фінансових активів.
8 Особливості оцінки різних видів об'єктів залежно від функціонального призначення та особливостей підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Становлення вітчизняного ринку оцінки інвестицій. 2. Зарубіжний досвід оцінки діючих підприємств. 3. Використання інноваційних технологій в процесі оцінки. 4. Характеристика факторів, що впливають на процес реструктуризації підприємств.

		5. Місце і роль оцінки в системі антикризового управління вартістю підприємства.

Інформаційні джерела

1. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 12.07.01 №2658-III / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>. – Назва з екрана.
2. Національний стандарт №1 “Загальні засади оцінки майна і майнових прав” [Електронний ресурс]: затверджений постановою Кабінету Міністрів від 10.09.2003№1440 / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/1440-2003-p – Назва з екрана.
3. Національний стандарт № 2 “Оцінка нерухомого майна” [Електронний ресурс]:затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 №1440/ Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/1440-2003-p– Назва з екрана.
4. Національний стандарт N 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності" [Електронний ресурс] затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. N 1185 Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/1185-2007-p – Назва з екрана.
5. Про затвердження методики оцінки майна [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.12.2003р. №1891 Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: [zakon.rada.gov.ua /pls/webproc34?id](http://zakon.rada.gov.ua/pls/webproc34?id). – Назва з екрана.
6. Асаул А. С. Економіка нерухомості / А. С. Асаул, І. А. Брижань, В. Я. Чевганова. – Київ: Лібра, 2004. – 304 с.
7. Гавва В.Н. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: навч. Посібник / В.Н. Гавва. – Київ : Центр навчальної літ-ри, 2004. – 224 с.
8. Маркус Я. Посібник з оцінки бізнесу в Україні : навч. посібник для вищих навч. закл. / Я. Маркус. – Київ : Міленіум, 2002. – 320 с.
9. Коупленд Том, Колер Тим, Мурын Джек. Стоимость компаний: оценка и управление // Пер.с англ.-М.: ЗАО «Олимп-бизнес»,1999. – 576 с.
10. Круш П. В. Оцінка бізнесу: навч. посібник / П. В. Круш, С. В. Поліщук. – Київ : Центр навчальної літ-ри, 2004. – 264 с.
11. Міжнародні стандарти оцінки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ocenichik.ru/docs/467.html>. – Назва з екрана.
12. Оценка бизнеса / Под ред. проф. А. Г. Грязновой, проф. М. А. Федотовой. – Москва : Финансы и статистика, 2003.– 512 с.
13. Оцінка бізнесу та нерухомості: навч.посібник / [В.Р. Кучеренко, Я.П. Квач, Н.В. Сментина та ін.]. – Київ: Центр учбової літ-ри, 2009. – 200 с.
14. Платонов Б.О. Основи оціночної діяльності : підручник / Б.О. Платонов. – Київ : НАКККиМ, 2013. – 227 с.

15. Ринок нерухомості / [А.М. Асаул, В.І. Павлов, І.І. Пилипенко, Н.В. Павліха, І.В. Кривов'язюк]; навч. посібник, видання друге. – Київ : Кондор, 2006. – 336 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office, мультимедійні презентації з використанням Power Point.

Дистанційний курс на платформі Moodle.

Тестовий контроль із застосуванням програми Open test.

Програмні продукти:

«Project expert 7.19» (доступний в ПУЕТ); модуль «Фінанси підприємств» системи «Галактика»; «Альт-Фінанси 1.5»; «АФСП 2.2».

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.

Політика зарахування результатів неформальної освіти:
<http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання (відповідно до робочої програми навчальної дисципліни):

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3). Відвідування занять (3 бали); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу практичних занять (3 бали); виконання навчальних завдань (6 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення (3 бали); тестування (12 балів); поточна модульна робота (10 балів).	40
Модуль 2 (теми 4-8). Відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу практичних занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення (5 балів); тестування (20 балів); поточна модульна робота (10 балів).	60
Поточне оцінювання	100
Разом	100

**Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами
вивчення навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни